

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/94/2004

PRIORYTETOWE ZADANIA DLA RZĄDU MARKA BELKI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Według deklaracji premiera Marka Belki, najważniejsze zadania jego gabinetu to walka z bezrobociem, stworzenie ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym, wykorzystanie funduszy unijnych, a także pomyślne wypełnienie misji w Iraku. W badaniu¹, realizowanym po zaprzysiężeniu nowego gabinetu, a przed głosowaniem w Sejmie nad udzieleniem mu wotum zaufania, spytaliśmy dorosłych Polaków, co według nich powinno stać się priorytetem dla tego rządu - czym przede wszystkim powinien się on zająć. Respondenci odpowiadali na pytanie otwarte, to znaczy sami formułowali odpowiedzi, które następnie pogrupowaliśmy według klucza znaczeniowego.

Bezrobocie to bezwzględnie najważniejszy problem do rozwiązania przez nowy rząd. Prawie trzy czwarte badanych (72%) wymieniło stworzenie nowych miejsc pracy jako najważniejsze zadanie dla gabinetu premiera Marka Belki. Do tej kategorii zaliczyliśmy wszystkie wypowiedzi, w których respondenci mówili o rynku pracy.

Ponad jedna czwarta ankietowanych (28%) uznała, że rząd powinien zająć się przede wszystkim **gospodarką**. Badani najczęściej (22% ogółu pytanych) mówili ogólnie o potrzebie zajęcia się tą sferą (często wspominając o potrzebie podtrzymania wzrostu gospodarczego). Niekiedy podpowiadali konkretne rozwiązania z dziedziny polityki gospodarczej lub finansowej, które nowy rząd powinien wprowadzić. Na reformy w tej dziedzinie lub obniżenie podatków zwróciło uwagę 3% badanych, tyle samo osób wspomniało o potrzebie reformy finansów publicznych. Mniej ankietowanych radziło rządowi, by walczył z barierami ograniczającymi rozwój przedsiębiorstw, starał się przyciągnąć inwestycje zagraniczne czy też powstrzymał wzrost cen.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (168) przeprowadzono w dniach od 7 do 10 maja 2004 roku na liczącej 1006 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Opieka zdrowotna powinna stać się priorytetowym obszarem działań rządu zdaniem 13% badanych. Respondenci należący do tej grupy wspominali czasem o NFZ, a także o potrzebie gruntownej zmiany systemu leczenia.

Dla 11% Polaków najważniejszy jest szeroko rozumiany system **opieki społecznej**. Do tej kategorii zaliczyliśmy wszystkie te wypowiedzi, w których mówiono o zwalczaniu biedy, o poprawie sytuacji najuboższych. Znalazły się tu także stwierdzenia postulujące zwiększenie różnego rodzaju zasiłków, a także ogólne - o osłonach socjalnych.

Co dziesiąty ankietowany chciałby, aby rząd zajął się poprawą **sytuacji materialnej** społeczeństwa. Do tej grupy zaliczyliśmy też wszystkie wypowiedzi dotyczące podwyżek płac.

Ograniczenie patologicznych zjawisk wśród elit politycznych wymieniło 8% respondentów. Mówili oni o **korupcji, aferach**, a także o nieuczciwości osób sprawujących władzę.

Mniej ankietowanych zwracało uwagę na potrzeby niektórych grup społecznych. Zbliżone wielkością były odsetki respondentów wymieniających sprawy **emerytów i rencistów, ludzi młodych**, a także **rolnictwo** i sytuację rolników.

Zdaniem 4% ankietowanych, najważniejszym zadaniem rządu powinna stać się poprawa funkcjonowania **administracji państwowej**. W tym kontekście wspomniano o potrzebie ograniczenia biurokracji i właściwej selekcji urzędników. Część osób dostrzegła konieczność likwidacji niektórych funduszy i agencji rządowych. Do tej kategorii zaliczyliśmy wszelkie opinie o potrzebie poprawy **jakości rządzenia**: stabilizacji pracy rządu, stabilności politycznej, a także te o potrzebie reformy państwa.

Problemy **bezpieczeństwa**, zagrożenia przestępczością, a także działalność instytucji odpowiedzialnych za przestrzeganie prawa wymieniło 3% badanych. Dla 2% respondentów najważniejsze są zmiany w **prawie**, poprawa jakości ustaw, skuteczna legislacja. Nieliczni mówili o złej **sytuacji mieszkaniowej** (często w kontekście braku mieszkań dla młodych), o **budowie autostrad**, o problemach **edukacji i nauki**, a także o wykorzystaniu **funduszy unijnych**. Misję w Iraku wspomniało mniej niż 0,5% badanych.

		CBOS
Czym przede wszystkim powinien zająć się nowy rząd?		
Bezrobocie , miejsca pracy, rynek pracy		72%
Gospodarka : ogólnie <i>sprawy gospodarcze, wzrost, rozwój gospodarki</i> lub wskazanie na konkretne aspekty polityki gospodarczej i finansowej państwa		28%
w tym:		
podatki: obniżenie podatków, podatek liniowy		3%
finanse państwa i budżet		3%
bariery przedsiębiorczości		1%
inwestycje zagraniczne, napływ kapitału		1%
ceny, walka z drożyzną		1%
Opieka zdrowotna , służba zdrowia		13%
Opieka społeczna, bieda , sytuacja najuboższych, wyższe zasiłki		11%
Sytuacja materialna społeczeństwa, wyższe place		10%
Korupcja , afery, uczciwość sprawujących władzę		8%
Sprawy emerytów i rencistów		6%
Sprawy ludzi młodych		5%
Rolnictwo i sprawy rolników		4%
Jakość rządu i stan administracji państwowej : stabilizacja pracy rządu, ograniczenie biurokracji, wybór właściwych urzędników, ogólnie: reforma państwa		4%
Bezpieczeństwo, przestępczość , praca sądów, policji, prokuratury		3%
Prawo : zmiany w prawie, skuteczna legislacja		2%
Sytuacja mieszkaniowa , budownictwo		1%
Drogi , autostrady		1%
Edukacja i nauka		1%
Unia Europejska , wykorzystanie funduszy unijnych		1%
Misja w Iraku		poniżej 0,5%
Ogólnikowe życzenia , np. poprawa sytuacji w kraju		2%
Inne		3%
Trudno powiedzieć		5%
Odsetki nie sumują się do stu, gdyż badani mogli wymieniać różne zadania dla rządu		

Opinie na temat priorytetowych zadań dla rządu są różne w poszczególnych grupach demograficznych i społeczno-zawodowych. Bezrobocie postrzegane jest jako najważniejszy problem przez większość badanych we wszystkich podgrupach wyróżnionych ze względu na takie cechy, jak: wiek, wykształcenie, dochody, jednak respondenci najlepiej wykształceni wspominają o tym nieco rzadziej niż pozostali (może dlatego, że problem ten dotyczy ich w najmniejszym stopniu). Bezrobotni wymieniają tę kwestię nieznacznie częściej niż ogół dorosłych.

Sprawy gospodarcze częściej pojawiały się w wypowiedziach osób lepiej wykształconych - zależność ta jest bardzo silna. Częściej niż ogół mówili o niej respondenci, którzy uzyskali wyższą pozycję zawodową, a także uczniowie i studenci.

Wraz z wykształceniem wzrasta także częstotliwość, z jaką wymieniano sytuację w służbie zdrowia jako najważniejszy problem do rozwiązania.

Na problemy emerytów i rencistów częściej niż inni zwracali uwagę badani należący do tych dwóch grup społecznych, a na sprawy rolników - rolnicy (jest to dla nich druga co do ważności kwestia). Natomiast o sprawach ludzi młodych częściej mówili najstarsi badani.

Częstotliwość, z jaką wspominano o bezpieczeństwie i zagrożeniu przestępczością, rośnie wraz z wiekiem i dochodami - częściej oczekują działań w tej sferze respondenci starsi i lepiej sytuowani, częściej też mieszkańcy największych miast niż badani z miasteczek i wsi.

Osoby najlepiej wykształcone częściej niż pozostali ankietowani przywiązują wagę do poprawy jakości rządzenia i administracji państwowej.

Opracował

Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Czym przede wszystkim powinien zająć się nowy rząd? 1 - Bezrobocie, miejsca pracy, rynek pracy; 2 - Sytuacja materialna społeczeństwa, wyższe płace; 3 - Opieka społeczna, bieda, sytuacja najuboższych; 4 - Sprawy emerytów i rencistów; 5 - Opieka zdrowotna; 6 - Sprawy ludzi młodych; 7 - Rolnictwo; 8 - Korupcja

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	72	10	11	6	13	5	4	8
Płeć								
Mężczyźni	71	11	9	5	11	2	5	9
Kobiety	73	10	12	7	15	8	3	7
Wiek								
18-24 lat	73	9	10	2	11	4	3	7
25-34	78	11	7	3	15	4	5	9
35-44	68	10	12	2	13	1	5	12
45-54	76	10	9	7	14	7	5	7
55-64	76	8	10	15	16	9	4	6
65 lat i więcej	60	12	15	8	11	7	1	6
Miejsce zamieszkania								
Wieś	70	11	9	6	7	7	9	9
Miasto do 20 tys.	80	8	12	6	18	5	1	8
20-100 tys.	74	11	13	5	15	3	1	8
101-500 tys.	70	11	10	6	16	4	1	7
501 tys. i więcej mieszk.	68	8	13	6	19	3	1	8
Wykształcenie								
Podstawowe	66	11	11	9	8	7	3	7
Zasadnicze zawodowe	78	14	10	7	13	4	9	6
Średnie	76	8	12	4	14	5	2	10
Wyższe	59	5	6	2	21	2	1	8
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	60	4	7	1	22	3	1	10
Prac.umysł.niż.szczębla	67	12	14	0	21	1	2	9
Pracownicy fiz.- umysł.	85	12	10	4	9	4	3	10
Robotnicy wykwalifikowani	76	13	15	5	12	1	2	12
Robotnicy niewykwalifik.	71	13	18	0	15	0	0	7
Rolnicy	61	14	4	2	10	3	23	11
Pracujący na własny rach.	66	12	5	8	14	5	7	13
Bierni zawodowo								
Renciści	77	6	12	15	16	9	8	7
Emeryci	67	12	15	11	12	8	1	5
Uczniowie i studenci	71	9	6	2	14	5	2	9
Bezrobotni	77	8	7	3	9	3	3	5
Gospodynie domowe i inni	82	12	7	5	5	10	2	9
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	72	16	13	2	17	2	0	8
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	68	4	8	7	15	5	1	10
sekt. pryw. poza rolnict.	74	8	11	3	15	2	5	12
prywatnym gosp. rolnym	62	13	4	2	9	5	23	10
Dochody na jedną osobę								
Do 299 zł	81	15	11	1	13	4	10	12
300-399	87	17	15	7	9	5	8	8
400-599	75	10	13	8	12	6	3	7
600-800	79	14	11	10	14	7	1	8
Powyżej 800 zł	67	7	13	6	18	3	1	11
Ocena własnych war. mater.								
Złe	72	15	13	9	11	6	7	9
Średnie	75	8	8	5	13	5	2	7
Dobre	66	8	11	3	17	3	2	8
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	85	14	4	13	8	11	3	11
Raz w tygodniu	74	11	12	3	13	5	6	9
1-2 razy w miesiącu	73	10	8	9	13	5	1	6
Kilka razy w roku	63	10	12	4	16	2	2	4
W ogóle nie uczestniczy	66	6	10	11	13	3	2	11
Poglądy polityczne								
Lewica	69	11	10	7	15	6	3	11
Centrum	74	9	12	4	12	3	4	9
Prawica	77	11	10	5	17	5	4	10
Trudno powiedzieć	66	11	10	9	10	7	5	3

(continued)

Tabela 1 (cd.). 9 - Bezpieczeństwo, przestępczość, praca sądów, policji, prokuratury; 10 - Zmiany w prawie, skuteczna legislacja; 11 - Gospodarka; 12 - Jakość rządzenia i stan administracji państwowej (%)

	9	10	11	12	Inne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	3	2	28	4	9	5	1004
Płeć							
Mężczyźni	3	3	34	4	9	3	480
Kobiety	3	1	22	4	8	7	524
Wiek							
18-24 lat	1	1	31	3	7	6	153
25-34	1	2	26	3	11	5	181
35-44	2	4	30	5	11	4	170
45-54	3	2	26	4	9	3	205
55-64	8	3	28	3	9	1	116
65 lat i więcej	6	3	27	5	7	9	180
Miejsce zamieszkania							
Wieś	3	2	23	3	10	6	366
Miasto do 20 tys.	3	2	17	4	10	7	129
20-100 tys.	2	2	29	5	5	3	198
101-500 tys.	4	3	32	4	9	6	199
501 tys. i więcej mieszk.	6	3	44	4	11	2	113
Wykształcenie							
Podstawowe	5	2	18	3	7	8	280
Zasadnicze zawodowe	1	1	23	2	10	5	261
Średnie	3	2	31	4	8	3	351
Wyższe	5	6	51	9	15	1	112
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	6	5	51	8	11	1	73
Prac. umysł. niż. szczebla	0	1	29	11	13	0	75
Pracownicy fiz.- umysł.	3	4	22	3	3	7	93
Robotnicy wykwalifikowani	2	4	35	1	17	0	83
Robotnicy niewykwalifik.	6	0	24	0	12	10	32
Rolnicy	2	2	18	3	10	9	53
Pracujący na własny rach.	4	2	34	2	13	3	47
Bierni zawodowo							
Renciści	2	1	16	5	8	5	106
Emeryci	7	2	27	4	7	7	210
Uczniowie i studenci	1	1	42	5	6	4	75
Bezrobotni	1	3	17	1	6	8	118
Gospodynie domowe i inni	0	4	27	0	10	3	42
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	5	3	31	5	13	2	153
spółce właścicieli	3	2	36	5	9	4	58
prywatnych i państwa	3	3	31	4	10	4	197
sekt. pryw. poza rolnict.	2	2	18	3	9	8	58
prywatnym gosp. rolnym							
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	1	1	23	2	8	4	96
300-399	1	2	22	4	8	0	75
400-599	3	2	26	2	10	5	179
600-800	2	2	25	3	7	2	175
Powyżej 800 zł	7	5	39	7	9	2	192
Ocena własnych war. mater.							
Złe	2	3	23	5	7	4	343
Średnie	4	2	29	3	10	6	435
Dobre	4	2	32	5	9	4	226
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	7	0	20	2	4	4	66
Raz w tygodniu	3	2	26	3	9	5	499
1-2 razy w miesiącu	3	3	31	3	8	2	158
Kilka razy w roku	4	2	33	5	12	7	175
W ogóle nie uczestniczy	4	4	26	10	9	7	104
Poglądy polityczne							
Lewica	5	2	33	5	9	5	155
Centrum	3	2	32	4	10	3	306
Prawica	5	4	34	5	8	2	272
Trudno powiedzieć	1	2	13	3	8	10	270